

at allar figgjarætlanir verða hildnar. Tann endaligi avgerðarrætturinn liggur sostatt ekki hjá einstökum leiðarum, men hjá útvarpsnevndinni, ið verður sett av Altinginum á hvørjum ári. Í nevndinni siga bert fólk, sum hava kunnleika til fjølmiðla-starv. Einasti tinglimurinn, ið nú situr í nevndinni, er Eidiur Guðnason, ið eisini starvaðist sum tíðinda-maður hjá útvarpinum í 15 ár.

Hóast politiskusetingina av útvarpsnevndinni, sum ofta verður kritiserað, hevur ongum eydnast at koma fram við eini betri og demokratiskari leið at tryggja politiskt óheft ríkisútvarp og sjónvarp, og at hava tamarhald á einaræðis-tendensum hjá einstökum leiðarum og, um neyðugt, geva teimum av grovfilini. Útvarpsnevndin verður eisini skift útgjøgla við nýggjum fólki, soleiðis at teir gomlu jassarnir ikki fáa av stóra makt og ávirkan innan fyrri ríkisfjølmiðlarnar.

Troyttir og líkasælir despotar

Orsøkin til at farið varð undir Kanal 2 hjá ríkisútvarpinum var tann, at litil og ongin endurnýggjan av útvarpsviðurskiftunum var farin fram í tíðarskeiðnum 1950-1980. Hóast broytingar vórðu gjørdar á skránni á hvørjum ári, var útvarpið vorðið ómetaliga deyðligt og keðligt, mert av uppfattartøkum og dølskni. Tað varð ongantið spurt um hvat tann vanligi lurtarin vildi ella hvussu honum dámdi skránni og tilrættisleggjina av henni. Troyttir og líkasælir despotar við ongum sambandi við lurtararnar og almenningin broyttu skránni eitt sindur á hvørjum heysti, men innihaldið var altíð tað sama, deyðligt og deprimerandi í ólukkumát.

Fyri 4 árum síðani tóku hesir móðu jassarnir sær um reiggj vegna tær stóðugu klagurnar og atfinningarnar frá lurtarunum og stovnaðu Kanal 2 við Luxembourg og BBC1 sum fyrimynd. Øll fegnast um hetta og í byrjan virkaði tað sum eitt stimulerandi alternativ til Kanal 1, men eisini her stívnaði skráin so liðandi, bleiv eintáttað og steril. Henda gongd forkláar tann stóra uppgangin hjá tí nýggju útvarpsstøðini, Bylgjun, tí har var endiliga komin fram ein útvarpsstøð, ið lurtaði eftir lurtarunum.

Og tann vanligi lurtarin í Íslandi hevur júst somu ynski sum lurtarin í Føroyum ella Kina. Hann vil hava fjøltáttaða og livandi

skra við professionellum dæmi. Hann vil hava lættan undirhaldstón-leik í arbeiðstíðini saman við livandi telefonsamrøðum við vanligar borgarar um ymsk mál, ið nerta øll. Hann vil hava opið og ærligt kjak um politisk, mentunarliga, búskaparlig og samfelagslig viðurskipti, har teir persónar, sum eru innblandaðir í viðurskiptini ella kenna til tey, luttaka, greiða frá sínum sjónarmiðum og svara upp á beinraknar spurningar frá útvarpsmonnum ella lurtarum. Slíkir kjakfundir, ið verða stýrdir av skilagóðum fundarstjórn, eru av ómetaliga stórum týðningi fyrri eitt demokratiskt samfelag, og teir mugu vera væl fyrirreikaðir, beinraknir og upplýsandi. Hetta er ikki minst umráðandi, tá gølukend mál stínga seg upp, sum týðningarmikið er at almenningurin fær høvi at kenna til. Slíkir fundir eru eisini við til at minka um slatur og illgitingar í samfelagnum. Við skilagóðum samanblandingi av undirhaldi, upplýsing og kjaki, ið hevur almenningin áhuga, hevur Bylgjan higartil megnað at uppfylla hesi ynskini hjá lurtarunum í stórri mun enn Ríkisútvarpið, kanska tí Bylgjan er samfleagsliga orienterað og óheft av statsapparatinum.

Lurtað eftir síggjarunum

Íslenska ríkissjónvarpið hevur eisini skilt týðningin av at lurta eftir síggjarunum. Sum nevnt framanundan er tíðindaflutningurin í sjónvarpinum í nógvum færum avbera góður og initiativrikur. Hetta visti seg m.a. tá íslenska sjónvarpið fram um allar aðrar tíðindastovnar fekk langa viðmerking frá Gorbachev, tá hann kom til Íslands. Tann nýggja sjónvarpsfyrirtekkan, Støð 2, fær úr at gera um hon vil halda tíðindaflutningunum á sama støði sum ríkissjónvarpið. Trumfurin hjá Støð 2 verður sostatt ikki beinleiðis frægari tíðindasendingar, men nógv fjølbroyttari undirhald og nógv longri senditíð. Gerandisdagar byrja sendingar hjá Støð 2 kl. 14, og tá kunnu øll hyggja sum hava hug til tað, men frá og við tíðindasendingini kl. 19.25 verður skráin «kodað», soleiðis at bert tey ið hava keypt «dekodara» kunnu hyggja. Dekodarin kostar 3000 kr. og kann ýttast í óavmarkaða tíð, men hyggjargjaldið er kortini tað sama og hjá føroyska sjónvarpinum, 1000 kr. um árið. Fyri hesar 1000 kr. fáa hyggjarnir valdar sendingar frá 5 eur-

opeiskum og amerikanskum fylgisveinum. Gerandisdagar verður sent til kl. eitt um náttina. Um vikuskiftið, frá friggjategi til sunnudag, verður sent til kl. 5 um morgunin. Støð 2 hevur fingið til starva útbúar journalistar frá útvarpinum og dagbløðunum at standa fyrri tíðindasendingum og íslenskari programmering. Sum í ríkissjónvarpinum verða allar sendingar tekstaðar á íslenskum.

Ríkisfjølmiðlarnir tæna fólkinum

Ómøguligt er í løtuni at gita, hvussu framtíðin fer at verða fyrri Støð 2, men kortini er hon ein áhuga-verd byrjan til at geva lurtarunum og síggjarum høvi til at velja og vraka. Og lurtararnir eru jú teir, sum skulu hava tað seinasta orðið. Ti hóast alt skulu útvarpið og sjónvarpið tæna lurtarunum og síggjarunum, men ikki óvugt, hóast tað tykist oftani ógviliga torført fyrri leiðarar av ríkisfjølmiðlum at fata hesa einføldu sanroynd. Í Íslandi hava Bylgjan og Støð 2 hjálpt eitt sindur uppá fatanina, ella rættari, ta vantandi fatanina hjá hesum leiðarum, ið sum oftast eru keddir byrokratar, su mhava langa feriu fyrri neyðini, okg hava í so nógvum færum ikki frægari skil á fjølmiðlum enn hundur upp á himmiriki.

ein sera positiv avleiðing av hesi kapping er, at vanligum fólki nýtist ikki longur at ganga í videohandlarnar fyrri at fáa bót á vánaligari sjónvarpskrá. Útboðið av videofilmum er nøkulunda tað sama í Íslandi sum í Føroyum, men við eini livandi og undirhaldandi skrá kunnu íslensku sjónvarpsstøðirnar kappast við videohandlarnar. At hetta hevur lutvist eydnast, visir tann sannroynd, at handlarnar í íslensku videohandlunum ikki longur standa tómar um vikuskiftini. Tann fremsti vitnisburðurin um góðskuna í einum sjónvarpi og ta samfelagsligu nyttu, tað kann gera, um tað bert timir, er, um tað megna at halda fólk frá tí óhugnaliga, niðurbrotandi og avskeplandi videotilfarinum. Eydnast tað ikki, kann sjónvarpið ongan ákæra uttan seg sjálvt.

Edvard T. Jónsson

Blaðstjórin á »Eysturoynni« heldur til í Fugla-firði

Nú kemur »Eysturoyggin«

sum er lokalblað fyrri Eysturoynna.

Komandi týsdag 4. november, kemur fyrsta nummarið av »Eysturoynni«, sum er nýtt lokalblað fyrri Eysturoynna. Blaðið verður hesa fyrstu ferðina tað kemur út, sent í øll tey 3.035 húshaldini, sum eru í Eysturoynni. Blaðstjóri verður Petur Jákup Eliassen í Fugla-

firði, og aftrat sær hevur hann Tummas í Dali. Hesir báðir fara at stjórna blaðnum, men verður tað bert sum fritíðarstarv.

Blaðið fer at koma út hvønn mikudag og verður politiskt og átrúnaðarliga óheft. Tilfarsliga verður dentur lagdur á sakligan tíðindaflutning, mentanartilfar, vinnulivstilfar o.a.

sum fer fram í Eysturoynni.

»Eysturoyggin« sum er fjórða lokalblaðið í Føroyum, fer í leysasølu at kosta 5 krónur. Haldargjaldið verður 60 krónur um fjórðingsárið. Tey, ið nú tekna seg sum haldarar, fáa blaðið árið út fyrri 40 krónur.

tór.

William Heinesen

Verulig list

Í Bókgarði verða sýndar fram endurgerðir av 15 sera forvitnisligum myndum eftir William Heinesen:

7 litklipp, 7 pastellir og 1 oljumálningur

Hvør myndin — talsett — er gjørd í 300 eintøkum.

Myndirnar eru lagdar í 5 mappur — 3 ymiskar í hvørjari — og kostar hvør mappan kr. 1.600,-.

Fleiri endurgerðir verða ikki gjørdar av hesum 15 myndunum.

Tað loysir seg at vitja í Bókgarði

Bókgarður

POSTBOKS 369 - TELEFON 11110

BÓKBINDARAGØTU 8 - TÓRSHAVN